

Civilsamfundet skaber velfærd sammen med det offentlige

Frivilligrådet hilser regeringens budskaber i 2020-planen meget velkomment. Særligt interessant er det, at de frivillige organisationer nu endelig bliver løftet fra supplement til at være en samskaber af velfærden – ved siden af det offentlige.

I regeringens 2020-plan hedder det bl.a.:

”Mens den offentlige sektor har ansvaret for at levere kerneydelserne, kan en stærk og engageret frivillig sektor medvirke til at supplere og løfte kvaliteten af den offentlige service. Regeringen vil derfor fremme nye former for deltagelse og inddragelse, der bygger på en styrket relation mellem borgere, civilsamfund og den offentlige sektor.”

Denne passage er i virkeligheden udtryk for et nybrud i den måde det offentlige ser på det frivillige. Fra at være rent supplement optræder den frivillige sektor her som noget, der rent faktisk løfter kvaliteten af den offentlige service! Det er et nybrud vi hilser mere end velkomment i Friviligrådet. Ikke fordi, vi ønsker en velfærd baseret på frivillig indsats. Men fordi vi for tit har oplevet, at den innovation og praksiskendskab, der ligger i de frivillige organisationer ikke bliver koblet til den offentlige sociale – eller beskæftigelsesindsats.

Frivilligrådet, der blev nedsat af Karen Hækkerup d. 1. februar 2012, har derfor samskabelse af velfærd som et af sine allervigtigste pejlemærker. Det er bydende nødvendigt, at det offentlige finder sammen med det civile initiativ – både det i organisationsform og det i individform. Det kunne være interessant, hvis de offentlige ansatte fremover i langt højere grad så sig selv som medskabere eller facilitatorer af velfærd – end som egentlige skabere af velfærd. Det offentlige bør anligge et resourcesyn, så man ved hver given sociale udfordring overvejer hvilke dele af samfundet, der kunne tænkes at have en særlig ekspertise indenfor feltet. De socialøkonomiske virksomheder repræsenterer fx en sådan mulighed for at inddrage alle samfundets ressourcer.

Og det virkelig spændende ved det frivillige potentiale er, at det ikke ”kun” er brugbart indenfor de klassiske sociale områder. Som et eksempel kan man se på ungdomsarbejdsløsheden. En af vor tids største samfundsmæssige udfordringer – med potentialet til at udgøre en social katastrofe, hvis vi ikke får den kæmpe gruppe unge beskæftiget.

I Middelfart har man grebet situationen friskt an – ved bl.a. at engagere frivillige mentorer, der arbejder i kommunens Jobcenter. De frivillige mentorer har været med til at sørge for en af de laveste ungdomsledigheder i Danmark – mens kommunen har en af de højeste andele af unge under uddannelse. Samtidig har kommunen nærmest ingen unge, der ikke er indsats-klare, som det hedder i moderne beskæftigelsesjargon.

Hvad er alt dette så et udtryk for? Jeg tror, at det er en ny begyndelse; en *all-inclusive* måde at betragte skabelsen af velfærd på. Javist, det er stadig det offentlige, der har depechen. Det er det offentlige, der garanterer retssikkerheden for borgerne, forsyningssikkerheden osv. Men ansvaret for, at vi finder på nye løsninger, nye måder at mestre de sociale udfordringer påhviler os alle. Og særligt os i civilsamfundet, der i mange år har higet efter større anerkendelse og inddragelse.

Det er nu, at vinduet står piv-åbent. Lad os komme til og i gang.